

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnishvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnishvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor državnega poslanca dr. Gregorca v drž. zboru dne 20. oktobra 1887.

(Po stenografskem zapisniku).

Visoka zbornica! Ni sploh navadno, da bi se o takošnih vladnih predlogih, kakešnega danes obravnavamo (da se namreč pobiranje davkov do 31. sušca 1888 začasno dovoli, ker ni možno vsega budžeta o pravem času dognati), več in obširneje govorilo. Toda položaj častite večine te visoke zbornice in njene razmere k sedanji vladi tudi neso navadne. Resnici se pa vsekako ima čast dati in zatorej nam je reči, da večina te zbornice nikakor ni povoda dala razprtiji z vlado. Od leta 1860. naprej ni imela nobena vlada tako udane in požrtvovalne večine v državnem zboru na razpolaganje, kakor baš sedanje ministerstvo. Dostikrat je večina opuščala poudarjati tudi najmanjše zahteve svojih volilcev, samo da vladi ne dela težko. Po svoji požrtvovalnosti pa nadkriljuje ta večina vse dosedanje v tej zbornici. Opomnim le na vojaški zakon ter njega podaljšanje na deset let, na velike svote denarjev potrebnih, da smo zaseli Bosno in Hercegovino, na zakon o črnej vojski, na podaljšanje nagodbe z Ogersko na deset let, popolnem po predlogih visoke vlade, katera nagodba pa nam nalaga velikanskih žrtev, najmanj 40—50 milijonov v desetih letih.

Zatorej mislim, da je večina te zbornice velikanski pokazala svojo požrtvovalnost. Ako imamo sedaj neko razprtijo z vlado, gotovo temu ni kriva večina. Marveč zakrivil je razpor naučni minister (Bravo! Bravo! na desni) z ukazom, s katerim je več sred njih šol skril, največ slovanskih. (Bravo! Bravo! na desni. — Klici na levi: tudi nemških!) To je moralo tem huje zaboleti, ker je ukaz izdan bil nepričakovano, brez potrebnih priprav ter se brezozirno strogo izvrševal.

Ne bodem pa dalje govoril o tem ukazu. Saj utegne se govornikov zglasiti, katere ta stvar bolj zanima ali bi zanimati morala. Meni povedano zadostuje v dokaz, kako opravičeno teško poslanci na tej desni strani visoke zbornice sedaj glasujemo za vladne predloge, zlasti takošne, kakešni so današnji, ki zahtevajo zopet velicij žrtev od naših volilcev. To stane nas velikega zatajevanja. Osobito nam je teško pri srci, odločiti se za glasovanje. Kajti baš

letos pod ministromvanjem sedanjega naučnega ministre zadeli je moje rojake na Štajerskem glede na ljudsko šolstvo udarec, da si hujšega niti misliti ne moremo.

Visoka zbornica! Že večkrat izreklo se je tukaj, da 130.000 koroških Slovencev nema niti jedne slovenske ljudske šole več. Žali Bog, to je resnično (Čujte! na desni). In ta žalostna osoda zadela je sedaj blizu 400.000 Slovencev štajerskih.

Ni dosta, da se na Slovence nič ne ozira na obeh visokih šolah v Gradci, ni dosta, da nemamo Slovenci niti jedne slovenske srednje šole, (Čujte! na desni), ni dosta, da nemamo niti jednega učiteljskega, ni dosta, da v deželni odbor nemamo niti jednega slovenskega poslanca (gosp. Jerman je samo namestnik), ni dosta, da v deželni šolskem svetu nemamo nobenega zastopnika (Preč, g. dr. Križanič, od škofa odposlan, za-topa v prvej vrsti verske in cerkvene koristi). In vender tukaj o naši ljudski šoli, o naši ljudski izomiki govoré in sklepajo zmiraj „sine nobis contra nos“ (brez nas, zoper nas). Toda sedaj se ima najhujše izvršiti ter nam odvzeti poslednja slovenska ljudska šola jednorazrednica. In to se je letos zaukazalo.

Deželni šolski svet v Gradci doposlal je namreč vsem okrajnim in posredno krajnim šolskim svetom spod.-štajerskim ukaz, kateri vsa slovenske ljudske šole proglašajo za jezikovne učilnice nemške. (Čujte! na desni). Prosim gospoda predsednika, naj mi dovoli ta ukaz prečitati. Ukaz je kratek, a za nas Slovence usodepolne vsebine.

Z ukazom z dne 22. februarija 1887, štev. 823 zaukazuje c. kr. deželni šolski svet, sporazumljen z deželnim odborom štajerskim zadevno urejenje pouka v drugem deželskem jezici na ljudskih šolah tako, da se bode na jednorazrednicah s polu dnevni poukom učila nemščina v drugem razdelku nižje skupine (to je torej že v 2. šolskem ali 8. letu starosti učenčeve) po dve uri na teden, v sleharnem razdelku višje skupine pa po tri ure na teden, nadalje da se bode nemščina učila na dvo- in trirazrednicah v drugem razdelku prvega razreda (torej zopet že v 2. šolskem letu, to pa štiri oziroma pet ur v tednu; v drugem razredu dvorazrednic (klici na desni: skandal!), v drugem in tretjem razredu trirazrednic pa pet ur na teden, dalje

da se bode učila nemščina v prvem razredu četverorazrednic, se ve hitro ko so prestane prve teškoče s čitanjem, in se ima tedaj kmalu začeti s prvinami nemškega jezika (torej že v 1. šolskem in 7. letu starosti), v drugem in tretjem razredu mora se nemščine učiti zmiraj več, in sicer v prvem razredu tri ure, v drugem, tretjem in četrtem pa po pet ur na teden, in naposled se zaukazuje v četrtem razredu štev.razrednic učiti nemški ne samo nemščino (5 ur), ampak tudi računstvo (4 ure) in zemljepis (3 ure) in telovadstvo (2 uri. — Smeh na desni — poslanec dr. Grégr: To je germanizacija. — Torej 14 ur vkup, to je polovica vseh). — Ta ukaz se ima izvrševati s početkom šolskega leta 1887/88.

(Dalje prih.)

Ali c. kr. okrajno sodišče v Cérknici ali nov uradni sedež za logaški okraj?

Iz logaškega okraja 20. oktobra 1887.

(Konec.)

Zaman iščeš v selu in bližnji okolici dobre vode, ki se neobhodno potrebuje za vsakdanjo pijačo in kuho. Občinski vodnjak, katerega polni južna železnica z jednako tekočino Cerkniškega jezera, kakor svoje trpežne parne stroje in še nekateri neznatni zasobni vodnjaki, ki se polnijo, kadar je „Pluvius“ dobre volje, s kapnico — t. j. vsa voda, ki jo žal premore Rakek v najugodnejših slučajih.

Glede na ta gotovo pomenljiv nedostatek, na popolno pomanjkanje stanovanj in drugih potrebosti, vsled bližave do c. kr. okr. glavarstva Postojnskega, oddaljenosti od idrijskega okraja itd. nemožno nam je baviti se resno z Rakekom, kot sedežem c. kr. uradnj sedanjega okraja Logaškega, četudi sem nedavno v nekem dopisu iz Logatca v „Laib. Ztg“ bral težko umljivo, ne vem iz kakega uzroka storjeno nekako porogljivo opazko, da je bilo pri shodu zaupnih mož več glasov za Rakek, nego za Dolenji Logatec, ne da bi se tudi pojasnilo, zakaj.

Preidimo torej h kraju kateri se more v poštev jemati, če Cerknica svojega c. kr. okrajnega sodišča ne dobi, pač pa da se bodo uvele prej omenjene olajšave.

Dolenji Logatec, ki je v neločljivi zvezi z do-

LISTEK.

Začetek romana.

(Obrazek s Slovaškega. Češki spisala Gabrijela Preissová.)
(Dalje.)

Mladenč se je ozrl; pes pritekel je mej tem in se prilizoval gospodarju.

Poluši je sloki pes jako ugajal. „Ali je lep“, pohvalila ga je in iztegnila roko po njegovem izšitem ovratniku, da bi ga ogledala. A pes je odskočil in začel razjarjeno lajati. Devotka se je vsa prestrašila.

„Hektor, ali boš tiho!“ ukazal je baron. „Samo nepriljuden mi bodi nasproti tako lepemu dekletu! Ali ne vidiš, da je tvoj gospodar popolnem vanjo zaljubljen!“

Poluša pokazala je bele zobke in si pokrila z rokama obraz.

„Polušaj, Poluška...“ rekel je baron tiho — „odgovori mi še na jedno jedino vprašanje... Ko prideš domov, ali boš povedala mami ali komursi-bodi, morebiti kaki tovaršici — o najinem denašnjem sestanku ali da se jutri zopet tu snideva?“

Odgovora ni dolgo čakal. Devotka, ki je imela še vedno obraz z rokama pokrit, odkimala je z glavo.

„Prav imaš, Poluška — in jaz te še jeden krat prosim — ne pravi tega nikomur!...“

„Zdaj pa moram iti...“ spomnila se je skivši roko z obličja in držeč se resno. „Imejte se dobro, a jutri pridem gotovo sem...“

Niti na ramo ni dejala obramnic. Zgrabila je voziček le za ročaja in odhitela ž njim kar najhitreje je mogla. Baron je šel in pogledoval za njo; še ko je iz gozda odbajala, migal jej je z roko in čepico.

Po vasi šla je Poluša počasi, le da je noga nogo menjala. Premišljevala je, kako bi mogla skriti, da bi nihče ne izvedel, da je govorila na goličavi z mladim baronom. Bila je to sladka a poleg tako težka tajnost; prešinjala jej je vse bitje...

Poluša ozrla se je na okrog in pomislila: „Stemnilo se je in takoj bo deževalo. Baron bo moker...“

„Adolf mu je ime“, nadaljevala je z lahkim vzdihom, katerega sama ni razumela. „Tak gospod, in kako prijazno se je pogovarjal z mano; tako ljubeznivih besed še nisem slišala iz moških ust!“

In lep je — moj Bog, kaj je proti njemu Tonček, niti primerjati se ne more!“

Oblaki so se znižali, veter je zavel, in ž njim zarosile so drobne kapljice. Poluša podvzvala se je, da bi si ne pokvarila obleke.

Na vasi ni človeka, vsak pobitel je domov, a v premožnejših hišah prižgali so že luč. Ko je prišla Poluša pred domačo hišo, prestrašila se je. Kar najhitreje skočila je k dverim, pod kojih obokom se je stiskala moška pastava. To se ve, da to ni nihče drugi, nego Tonček, a devotka se je vender prestrašila.

Nasmejval se je v pozdrav, a dekletce odgovorilo mu je mrzko:

„Ogni se vender, da morem v vežo, vsa sem premočena.“

Tonek skočil je v stran in dejal: „In tega mi nisi mogla reči, da pojdeš po dračje? Čakam in iščem te že dve uri.“

Počakaj tu; v sobo grem po ruto, takoj pridem za taboj“, reče dekle.

Tonček je ubogal, a jako se je čudil temu, da ga ljubica o dežji ne povabi v sobo. Razložil si je vender vse takoj, ker je večkrat radi njega

tičnimi koncesijami, leži poleg železnice kat samostojna občina, ki šteje po zadnjem ljudskem štetju 1538 prebivalcev, ima poštni in telegrafni urad, lepo, za štiri razrede določeno šolsko poslopje z dvorazredno šolo, ki jo obiskuje sedaj 173 otrok, vzgledni šolski vrt, mnogo dovolj prostornih hiš, kjer se bi moglo dobiti ali če treba pripraviti potrebno število stanovanj za uradnike. Kraj Čevica, katerega loči le ime in državna velika cesta od Dolenjega Logatca, obdarjen je z izvrstnimi izvirkami okusne hladne vode, mej katerimi omenjam le občinski vodnjak sv. Jožefa, ki je že davno na prav dobrem glasu.

Že ob času, ko so bili uradi še v Planini, določen je bil Dolenji Logatec kot sedež uradnijam. Gorenjemu Logatcu je ta kraj toliko ugajal, da so ob času, ko se je imelo zidati uradno poslopje v Dol. Logatci ponudili 1000 gld. podpore.

Vsled malomarnosti tedanjega občinskega zastopa Dol. Logaškega in pomanjkanja primernih prostorov za ustanovitev c. kr. uradov bil je velesl. erar prisiljen, dati Gorenje-Logaški, od železniške ščacije 2-7 kilometrov oddaljeni občini brezobrestno posojilo 1.500 gld. proti jako ugodnemu vračanju v 15 letnih obrokih, katero je ona že do malega vrnila, da se je graščinsko poslopje po možnosti pripravilo za urade.

Seveda bi se želelo nekoliko primernejših prostorov, kakor jih imajo za drago najemščino c. kr. okr. uradi sedaj v Logatci. Posebno prostori c. kr. preiskovalnega sodišča nemajo za bistrega opazovalca najugodnejšega utisa.

Priznati se mora, da so nekateri boljši posestniki večinoma obrtnega stanu, kakor n. pr. Fran Gostiša, Miha Gostiša, Janez Rihar, Andrej Marinko, Mat. Hladnik. K. Puppis, J. Tomažin, J. Istenič, J. Urbas in J. Kobar prezidavali ali v kakih treh slučajih celo na novo zidali hiše in tajiti se ne sme, da so tako v resnici pomnožili število stanovanj uradnikom, sebi pa seveda tudi ustanovili gotovo dobre letne dohodke, vsaj v preteklih 13 letih, kar spričuje že to, da se zahteva od nekaterih priprostitih stanovanj do 300 gld. na leto, najemščine, kar ne dokazuje, da se je le uradnikom kaj zidalo.

Omenili smo kako na pravem mestu bi bili c. kr. uradi v Dol. Logatci poleg železnice. Pri tej priliki zdi se nam potrebno spominjati se tudi nekoliko gospodov c. kr. uradnikov. Če gre kdo iz mej njih po uradnem opravilu v Cerknisko stran ali v zasobnih zadevah sam ali z svojo obitelji v Ljubljano ali kam, ko se mora posluževati železnice, mora v slabem vremenu posebno v zimskem času, velikokrat tudi v hudi vročini, ali če mu primanjkuje časa najeti voz, če ga mora sploh dobiti in v tem ugodnem slučaju stane ga vožnja do železniške postaje 40—50 kr. Če se vrača v zimskem času ali v deževji s svojega potovanja in da si ni že pri odhodu naročil voza, mora to svojo neprevidnost britko čutiti misle si v svojem kočljivem položaji, „ko bi bil le že doma“.

Gorenji Logatec sam priznava kako nepriljučna je 2.7 kilom. dolga pot od železniške postaje Logaške do c. kr. uradov v Gor. Logatci, zato namerava baje ondotni občinski zastop v olajšavo „ko bi

ostalo pri starem“ napraviti nekaj voz za prevažanje osob, po imenu „omnibus“.

Cerknica sme torej tolažiti se, da ko bi se tudi sedanji odnošaji ne spremenili pridobili so si vsaj to, da bo možno vsakteremu voziti se za male krajcarje, ali morebiti celo brezplačno od železniške postaje Logaške do c. kr. uradov v Gorenji Logatci. Kako prostoren in v kakem slogu, da bo izdelan ta „omnibus“, s koliko uprežno silo in hitrostjo, ter kolikokrat na dan da bo vozil — o tem varuje se do sedaj še stroga tajnost. Tudi ni bilo še mogoče poizvedeti, na čigave stroške in pod kakim nadzorstvom bo to tolikanj potrebno in željeno blagodušno podjetje delovalo.

Do sedaj opisovali smo, kaj bi ugajalo nekaterim strankam in kje naj bi bil sedež sedanjega c. kr. okrajnega sodišča logaškega. Omeniti nam je pa tudi političnega oblastva.

Logaški politični okraj obstaja iz treh sodnijskih okrajev, iz logaškega, loškega in idrijskega. Kakor v sodnijskih okrajih, tako tudi tukaj strankam ugaja, če je sedež c. kr. okrajnega glavarstva v središču okraja v kraji, ki ima najugodnejšo komunikacijo in druge potrebne lastnosti. V državnem oziru pa še posebno tam, kjer se stekajo važne strategične ceste, železnica, kjer je telegrafni in poštni urad itd.

Če iščemo kraj teh lastnostij v logaškem pol. okraji, ki naj bil bil tudi nekako središče mej sedeži političnih okrajev Ljubljano in Postojino, je Dolenji Logatec jedini in najprimernejši kraj.

Iz tukaj popolno objektivno opisanih razmer, je razvidno da, če se misli sedanje razmere kaj predgugati, sta le dva slučaja mogoča:

1. da se ustanovi za cerknisko stran posebno c. kr. okrajno sodišče, in v tem slučaju ostati bi imel, kar se tiče strank, sedež c. kr. okr. sodišča logaškega na sedanjem mestu v Gorenjem Logatci,

2. Ko bi se to nepotrebnim spoznalo, naj se c. kr. uradi okraja logaškega prestavijo v Dolenji Logatec; v tem slučaju bi se niti ime okraja ne izpremenilo.

—m—

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 24. oktobra.

Sedaj se še prav nič gotovega ne ve, koliko se misli vlada ozirati na češke želje zastran srednjih šol. Listi so seveda polno kombinacij, toda gotovega še nič ne. Eksekutivni odbor državnozborske desnice se pogaja z vlado, a vse se vrši tajno. Oficijozni listi na vso moč opravičujejo vlado. Levovski uradni list trdi, da je takomenovana štedilna komisija, katerej je bil predsednik grof Hohenwart bila v svojem poročilu priporočila odpravo dotičnih srednjih šol. Minister Gauč bil bi se torej ravnal le po želji dotične komisije. Zanimivo bi vsekako bilo vedeti, če je res komisija, v katerej je sedel grof Hohenwart, katerega nekateri jako odločno zagovarjajo in hvalijo, priporočila odpravo Kranjske spodnje gimnazije. Da se bodo nemški konservativci okoristili sedanjega položaja, potrjujejo „Tiroler Stimmen“. Ta list je izvedel, da so Čehi obetali, da se bodo ozirali v šolskih zadevah na želje nemških konservativcev, če jim sedaj pomagajo v zadevi srednjih šol. Kaj natančnega se pa do sedaj še neso dogovorili.

Sedaj je odločeno, da se bodo naročile puške z manjšim kalibrom, in bode torej vlada od delegacij zahtevala za nove puške nekaj milijonov več. Tovarna v Steyru je že izdelala več tisoč pušk večjega kalibra, katere bode pa prevzelo vojno ministerstvo ter bodo z njimi v vojni oborožilo črno vojsko. Seveda bode težava, če se bodo rabile te puške, ker bode zanje treba posebne municije. Tovarna je že začela delati repetirke manjšega kalibra.

Staro- in Mladočehi se neso mogli sporazumeti, da bi pri prihodnjih občinskih volitvah v Pragi vzajemno postopali, in postavili bode torej vsak svoje kandidate.

Vnanje države.

„Journal de St. Petersburg“ pravi, da bodo sklepi **bolgarskega** sebranja samo intermezzo, ne pa rešitev. Sebranje, katero se je volilo z goljufijami in nasilstvom, ne more nič stalnega ustvariti. Bolgarsko vprašanje ni storilo nobenega koraka dalje in prelita kri ne more združiti naroda in vlade. Poročila tujih listov o pogajanjih glede Bolgarije, pravi ta list, neso resnična. — Povod pobojem pri vsacih volitvah v Bolgariji je baje nekoliko tudi volilni zakon. Po tem zakonu voli 50 volilcev, kateri najprej pridejo, volilno komisijo, katere potem vodi volitve. Po tem je odvisno popolnem od slučaja, katere stranka dobi večino v volilni komisiji. Ker komisija navadno pristanski postopa, jo pa skuša nasprotna stranka s silo razgnati. Pri poslednjih volitvah so vojaki in žandarji odganjali opozicijske volilce, dokler ni bila sestavljena volilna komisija, katere je že potem gledala, da vladni pristaši ne ostanejo v manjšini. Konservativci so o svojem času že mislili volilni zakon tako premeniti, da bi volitve vodilo občinsko predstojništvo, a so se temu uprli liberalci. — Kako mišljenje vlada mej bolgarskim narodom se je pokazalo pri volitvah v Kutlovi, kjer je izvoljen v sebranje car Aleksander. V nekem pridunavskem mestu sta voljena Grujev in Benderov.

Vodja **francoske** radikalne levice Clémenceau je v Toulou poročal volilcem o svojem delovanju v zbornici. Razlagal je, zakaj je nasprotni vsakej vladi. Vse dosedanje vlade naj bodo že kakršnega koli političnega prepričanja, so le odkladale reforme. Sedanji vladi Clémenceau očita, da se brati z monarhisti. Našel je celo vrsto reform, ki se mu zde potrebne, pred vsem pa treba ločiti cerkev od države. Sedaj bi bila posebno potrebna jedinstvo republikanov, ker je evropski položaj jako kritičen. Povsod vlada negotovost in nezaupnost. Koncem je Clémenceau zagotavljal, da bode podpisal vsako vlado, ki ima resno voljo izvesti reforme. Shod volilcev bil je precej buren. Slišalo se je mnogo ugovorov. Resolucije ni nobene sklenil. — Bonapartisti mislijo interpelovati vlado zaradi Caffarel-Wilsonove afere.

Sedaj je že gotovo, da bodo **Italijani** začeli vojno z Abesinci. Vojno ministerstvo je že izdalo instrukcije za časniške poročevalce. Podvrženi bodo vojnim zakonom in bodo smeli čete spremljati samo z dovoljenjem vrhovnega poveljnika. Brzojave bodo smeli odpošiljati le v laščini, francoščini in angleščini. Vrhovni poveljnik bode smel iztirati vsacega časnikarja, ki se ne bode ravnal po danih instrukcijah. Posebno se italijanska vlada zanaša na pomoč habaškega glavarja Kantibarja, ki je obljubil preskrbeti mnogo velblodov. Prišel je bil v Mas-sauo, kjer so ga usprejeli s kneževsko častjo.

Španski cortes so sklicani v 20. dan novembra. Ministerski svet je usprejel načrt vojnega ministra, da se upelje splošna vojaška dolžnost. V mirnem času bode potem imela Španija 300.000 vojakov. Sedaj pa ima v mirnem času 182.000 in v vojnem času 870.000 mož.

karana. Roditelja njena sta jako stroga in ne trpita, da bi leno posedala. In mnogo se zanašata na hčer; ker je lepa, bo že dobila poštenega ženina. Tonček je vzdihnil in pomislil, da bi bilo najlepše, ako bi bilo skoro vsemu konec, in bi bila Poluša njegova žena. Vzel je iz žepa smodko in dve žveplenki, prižgal ju je ob rokav in zapalil mej dlanmi smodko.

Čez trenotek vrnila se je Poluša zavita v ruto.

„Torej kaj si delala vse popoldne?“ začel je Tonček prijazen pogovor in objel devotko okrog pasu hoteč jo pritisniti k sebi pod obok dverij, da bi se ne zmočila. A ona izvila se mu je, in dasi je bilo temno, opazil je Tonček dobro, da ga mračno gleda.

„Kaj se držiš tako jezno?“ vprašal je, „ali si bila karana?“

„I ne — ali — ne morem danes s taboj tu stati.“

„Čemu ne?“ začudil se je mladenič.

„Dežuje — in tudi dobro mi ni danes; saj bodeva še drugikrat govorila“, odgovorila je Poluša v zadregi.

„Ali te morebiti glava boli?“

„Da.“

„Naposled boš še mrzlico dobila“, menil je Tonček skrbno. „Razven tega si tudi od dela vsa izmučena“, vzdihnil je.

Mladeniceve besede zbadale so devotko v srce.

„Kaj se hoče...“ odgovorila je, „to že tako na človeka pride. Kako pa si se ti imel popoldne?“ nadaljevala je že nežneje razgovor, „jaz sem se spomnila na te...“

„Kje?“

„V gozdu“, odgovorila je s tresočim glasom.

„Ko bi bil to vedel, šel bi bil s taboj...“

„Ko sem prišla iz cerkve, rekla mi je mamica, da bi šla po butaro; slekla sem torej praznično suknjico — in šla sem pod vrtom, za gumni...“

„Videl sem te z okna, ko si šla iz cerkve“, reče mladenič. Potem sem šel v hlev živino nakrmit, očedil sem se malo in šel k židu po smodke. Od tam šel sem naravnost k vam in od onega časa čakam tu. Mamico videl sem dvakrat na dvorišču, a nisem jih hotel nič vprašati, nadejaje se, da kmalu sama prideš.“

Poluša dvignila je zaprte oči in pomerila mladenicevo postavo. Prišedši z očmi do dnjegove desnice, v kateri je držal smodko, spomnila se je barona in jutrajšnjega dne. Tonček zdel se jej je v tej temoti nekako neotesan.

„Zdaj pa moram iti“, rekla je z drobnim glasom. Imej se dobro in jutri na večer morda pridi k nam.“

„No, če ti ni dobro, potem grem, reče Tonček. Lahko noč in pozdravi se!“

Mladenič nagnil se je k devotki in se je pritaknil z ustmi ob lice. V tem se mu je že umaknila in zapirala vrata.

Ozrl se je še dvakrat in potem korakal je hitro domov, kajti zdaj še-le je čutil, da dežuje.

Poluša ustopila je tiho v sobo. Mati kuhala je večerjo in jo pozdravila ostro: „Da se ti ljubi zunaj zijala prodajati!“

Poluša ni odgovorila. Razgrnila je mokra ruto na drog pri peči in usedši se na klop sklenila je roki v naročji. Mati ozrla se je na njo in rekla: „Kaj, ali Tonček ne pride?“

„Odšel je že domov.“

Mati priložila je na ogenj in vzela v roko lonček z žganjci in jih stresala žlico za žlico v prežgano kuminovo polivko. Ko je bila gotova, pogledala jo zopet deklico po strani in vskliknila:

„Kaj posedáš kakor blagorodna gospa?“

„Kaj pa naj delam?“ glasi se tiho odgovor.

„Vrzi te olupke v pomije, prideni pest otrobij in nesi pujsku, potem pripravi skledo iz žlice na mizo“, rekla je mati.

(Dalje prih.)

Mej **marokanskimi** rodovi vlada velika nesloga. V južnem Maroku je ustaja. Vlade čete so v enem kraju že zmagale ustajnike, kateri so baje izgubili 500 mož.

Dopisi.

S slovenskega Štajerja 22. oktobra. [Izv. dop.] (Prestolonaslednika Rudolf in Štefaniya in Slovenci na Štajerskem.) Povodom prihoda prevzvišenih prestolonaslednikov Rudolfa in Štefaniye na slovenski Štajer, kjer bodeta osrečevala te dni s svojo navzočnostjo in milobo štajerske Slovence, moramo spregovoriti nekoliko jasnih in resničnih, če tudi morda za marsikateroga rodoljuba na Štajerskem neprijetnih besed. Prizadeti pa naj se tolažijo s tem, da nečemo nikogar osobno žaliti, neopravičeno kritikovati, ali morda nepotrebno v zadrego spravljati, temveč nam leži le stvar sama in občni slovenski interesi pri srci, za katere povzdignemo svoj glas, ker zmatramo to za svojo dolžnost.

Naj bodo torej te le z dobrim namenom pisane vrste v spodbujajo štajerskim Slovincem, da se zavedajo svoje narodnosti tudi v srečnih dnevih, ko bodo gledali prijazni obličji Njiju cesarskih visokostij, in da izrazijo pred Njima svoja slovenska čutila javno in odločno, pa tudi sijajno in dostojno.

Za nas vse vesela in srečna vest, da prideta prestolonaslednika tudi na slovenski Štajer, kjer si bodeta ogledovala jeden dan našo krasno slovensko domovino, vzbudila je gotovo mej vsemi veliko radost in naudušenje, kakor pri vsaki taki priliki, in izvestno bo vse tekmovalo, kako bi se Jima pokazala najsijajneje in najljepše ljubezen, udanost in zvestoba Slovencev; to nam je prirojeno in o tem ne dvomimo, vprašati pa moramo:

Ali bodo pa štajerski Slovenci in mej temi v prvi vrsti njih voditelji kot uzorni avstrijski domoljubi in državljani, poleg lepih patrijotičnih pojavov in dokazov o udanosti, zvestobi in ljubezni do prestolonaslednikov in cele cesarske hiše pri tej eminentno važni in jako pomenljivi priliki imeli tudi poguma in dobre volje, pokazati odločno in javno na najsijajnejši način tudi svojo slovensko narodnost ne le z besedami, temveč tudi z očitnimi znamenji in pojavi na najodličnejšem in najvažnejšem mestu, namreč pred cesarskima visokostima?

Ali bodo opustili nekateri štajerski Slovenci pri tej priliki mlačnost in neodločnost ter se znebili letargije in indiferentnosti v narodnem oziru?

Kakor se veselijo odkritosrčno vsi Slovenci brez izjeme v svoji veliki naudušenosti prihoda Njiju cesarskih visokostij na slovenski Štajer, ravno tako greni in kalj to veselje odgovor, ki si ga mislimo na ta vprašanja vsem resnično iskrenim slovenskim domoljubom, kateri ne porabljajo sebično svoje slovenske narodnosti le v svojo osobno korist in pospeševanje gmotnih interesov, temveč so ne le praktično realni, nego tudi idealni narodni politiki, ki storijo svojo narodno dolžnost povsod, ne pa le takrat in tam, kadar so k temu moralno ali oficijalno prisiljeni vsled posebnih okolščin in razmer.

V tem obziru čutimo vsled večletnih skušenj nekako tesnobo, kajti ne ve se, se li nekateri Slovenci posebno v Mariboru in Celji ne bodo zopet sramovali pred nasprotniki pokazati javno in odločno v navzočnosti prestolonaslednikov svoje slovenske narodnosti, kakor se je to zgodilo pred 4 leti v imenovanih mestih pred Njegovim veščastvom cesarjem, kajti takrat nesmo videli v Mariboru in Celji niti jedne slovenske zastave, dočim so pokazali Ptujski Slovenci pri isti priliki javno dostojno in na sijajen način svojo slovensko narodnost s tem, da so bili razobesili vsi narodne trobojnice in so skrbeli tudi za druga očitna znamenja in pojave narodnega značaja.

To so torej okolščine in prikazni, ki težijo in žalijo pošteno domoljubno srce. Saj je pa tudi popolnem nerazumljivo in prečudno, da nekateri Slovenci, sicer pošteti in darežljivi narodnjaki, nečejo več pri takih važnih prilikah kot Slovenci javno nastopati in kazati svoje slovenske narodnosti, dočim se je to prejšnje čase večkrat zgodilo. Zdaj so čim starejši, tem popustljivejši.

Dobro se še spominjamo, da so vihrale slovenske zastave na narodnih hišah v Celji in Mariboru pred več leti o priliki srebrne poroke cesarjeve in o poroki cesarjeviča Rudolfa, v Celji tudi pri regionalni razstavi leta 1879; zakaj jih pa Mariborski in Celjski narodnjaki neso razobesili pri prihodu Nj. velečastva v Celje in Maribor pred 4

leti, to je čudna uganjka, pa tudi žalostno znamenje narodne indiferentnosti, vedno večje mlačnosti in popustljivosti.

Z Goriškega in Primorskega smo čuli takrat pogosto glasove, kako so skušale oficijalne, Slovincem neprijazne osebe pred cesarjevim potovanjem po teh deželah narodnjake z gladkimi besedami pregovoriti, naj ne razobesijo slovenskih trobojnic in naj se tudi pri pozdravih na cesarja ne poslužujejo slovenščine ali hrvaščine, ker cesarju baje to ni ljubo, temveč govori naj bodo nemški ali italijanski.

Ker pa cesarjeve blage čute ter skrajno pravičnost in ljubezen do vseh avstrijskih narodov pre-dobro poznamo, smo dobro vedeli, kaj je na tem, zaradi tega vprašamo tu, kateri resnoba in iskren domoljub bi takih oseb, če so tudi višji uradniki, ne bil dostojno in odločno zavrnil, to tembolj ko je cesar na Goriškem dvakrat vprašal: „Ali Slovencev ni tu?“

Na Primorskem je zopet rekel nekemu Hrvat, kateri je le siloma lomil italijanščino, naj govori v svojem maternem jeziku; in lejte to ljubezen in pravičnost preljubljenega vladarja hoteli so nam nekateri čudaki na Primorskem popolnoma prikriti.

Z urivanjem tujih jezikov in odgovarjanjem, da bi se slovenske zastave ne bile razobesile, skušali so naši omenjeni neprijatelji le zvedeti, kolika je narodna slabost in neodločnost Slovencev, ter kako daleč šega v tem oziru slovenska letargija.

Tudi nam je dobro znano, da je potovala po Štajerskem nekaj dni pred cesarjevim pohodom, neka odlična oseba z Dunaja, ter poizvedovala pri odličnih rodoljubih, kako se bodo obnašali Slovenci. Dotični gospod je bil jako radoveden zaradi slovenskih pozdravov in narodnih zastav. In glejte čuda; samo prijazne besede potem tisto zaupno obnašanje in resnoba poizvedovanje omamilo in omehčalo je bilo Celjske in Mariborske Slovence, da neso bili razobesili pri cesarjevem prihodu, niti jedne slovenske zastave, dočim so bili Ptujski Slovenci, kakor vselej tudi takrat popolni moške na svojem mestu. Za one v Mariboru in Celji pa zaman iščemo osnovanih nagibov, da neso takrat javno in odločno pripoznali svoje slovenske narodnosti. Od odločnih štajerskih rodoljubov in voditeljev v Celji in Mariboru pričakujemo zdaj več narodnega ponosa in odločnosti iz navedenih razlogov pri prihodu prevzvišenih prestolonaslednikov, in nadejamo se, da bomo mogli poročati o tem kaj boljšega in veselejšega. Odločilnim narodnim krogom bi torej priporočali, da stvar o pravem času temeljito premišlujejo in resnoba preudarjajo, in jako nas bo veselilo, ako bomo dobili o tem vesela poročila in se bomo uverili, da naše le v prid dobre slovenske stvari izgovorjene besede neso bile zastoni; torej „Bog in Slovenci!“

Z Notranjskega 22. oktobra (Jesenski list.) Suša v spomladi, suša v poletju — v jeseni pa dežja preveč. Nasledki obojega so znatni in ob enem kvarljivi. Silna suša uničila je ponekod tretjino, polovico in še več poljskih pridelkov. Tudi sena in otave pridelalo se je vsled silne suše mnogo manj nego navadno — otave po mestih celo nič. In kakova mučna košnja bila je proti koncu? — Mahal je ubogi kmetič na vso moč, a palo je le malo pod koso, ter hrešalo, kot bi žico rezal. Pridelek sadja je srednji. Hrušek in jabolok bilo je malo, nekoliko več pa sliv.

Iz nekaterih vasij vozili so slive v Gorico kjer so jih s prva še precej drago prodajali, pozneje jim pa cena pala. Mnogo so jih pokupili tudi domači kupci za slivovko. Pri tem usojamo se naše žganjarje na nekaj opomniti, kar jim bodi v blagohoten opomin. Pred malo leti slovel je notranjski slivovec na daleč okolu kot najboljši, kot neka posebnost. Žal, da je na tem polji domače industrije sovražnik zasejal luliko. Nekateri, hoteč imeti več dobička, pričeli so primešavati špirit mej slive, češ, da se ulovi mnogo več slivovice — ali kakove? — Tem načinom žgana slivovka nema tistega prijetnega ukusa, kakeršnega ima iz samih sliv, brez druge primesi. Namesto prijetnega ima nekako grenek okus, in po grlu pali jednako špirtu. Kupci spoznavši to sleparijo, začeli so se domače slivovke ogibati, ter kupujejo rajše fabriško žganje. Vsled tega trpi domača slivovka na ceni, ker jej je ista močno pala, in prodaja se veliko težje, akoravno se nabaja še mnogo poštenega blaga. Proč, torej z tem sleparstvom! Domača slivovka dobi naj zopet svojo staro veljavo!

Ker nas je dež skozi celo poletje puščal na miru, želeli bi se bisi saj še toliko časa mir pred

njim, da bi nam bilo grozdje lepo dozorelo. Primeren dež, ugodil bi bil grozdju bolje poprej, dokler ni bilo še mehko. Ravno tako nagajal nam je dež za trgatve od 10. do 16. oktobra, dokler ni naposled pobelil sneg gora na okrog. Pridelek bode srednji. Prodaje se domačim gostilničarjem, kateri ga deloma potočijo v pomladi kot hladilno pijačo, deloma ga porabijo za stanšanje premočnih (?) dalmatinskih in istrskih vin. Ravno tu povedano pa ne velja za močnejša vipavska vina. Nekoliko pokupijo ga za domačo pijačo kakovi zakotniki in sploh taki, kateri imajo še kakov plesniv groš.

Škoda, da se naša domača vina ne obdržé dalje, nego do časa, ko grozdje cvete. Se ve da bi se temu nedostatku z umnim kletarstvom odpomoglo. Vinogradi se pri nas še precej umno obdelujejo, po nekod prav po zahtevah umnega vinogradarstva, ali do umnega kletarstva smo še daleč. Za upeljavo poslednjega, trebalo bi najprvo vzgleda, drugič pa novčene podpore. Se ve da na poslednjo še misliti ni, saj jo nam še za potrebnejše stvari ne dajo, kamo-li, da bi še posamezne vincarje podpirali.

Da, trebalo bi nam zdatne močne podpore, katera bi umno porabljen, ne bila zavržena. Močvirnate mlake dale bi se spremeniti v rodovitne travnike, z dračjem poraščeni in kamenjem nasuti pusti pašniki pa v rodovitne vrtove in vinograde. Ali tu je treba dela in napora še toliko, kojega naš ubožni kmet brez podpore ne zmore. In poleg vode Bistrice-Reke ležečim zemljiščem, koliko bi se koristilo tem z uravnavo te vode! Na več mestih začela se zajedati v poleg ležeča zemljišča, ter leto za letom prouzučuje več škode. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Čitalnica Ljubljanska) praznovala je včeraj petindvajsetletnico društvenega obstanika s slavnostno besedo. Pet in dvajsetlet je dolga doba v življenji človeka, kakor tudi vsacega društva in kdor je bil prsoten pri prvi besedi dne 24. novembra 1861 in pri včerajšnji petindvajsetletnici, prepričal se je lahko na svoje oči, kako hudo je kosila neizprosna smrt mej vrstami narodnjakov, kajti včeraj bilo jih je jedva še dobrih 20 od nekdanje „stare garde“ navzočnih. Prepričal se je pa tudi lahko, koliko je v tem času narodna stvar napredovala, pri čemer ima baš Čitalnica velikih in neveljivih zaslug. Zatorej bilo je, kakor je gosp. predsednik dr. vitez Bleiweis v svojem jako vrlo sestavljenem govoru poudarjal, jako umestno, da se 25letnica praznuje slovesnim načinom, saj je Čitalnica bila ves ta čas društveno središče, shajališče narodnjakov iz mesta in z dežele, v njej vzgajali so se govorniki, pevke in pevci, narodna glasba, v njej porodila se je naša dramatika. Čitalnica Ljubljanska je izvestno velikega kulturnega pomena in če druga društva praznujejo celó desetletnice, spodobi se, da se 25letnica dostojno proslavlja, kar se je včeraj tudi zgodilo. Jake dobro jo je odbor pogodil, da je ta slavnost bila prva v prenovljeni dvorani. Prostori, nekdanj za manjše število odmerjeni, neso več zadoščevali, bilo je mnogo nedostatkov, katere je trebalo odpraviti. In to se je z ozirom na razmere izvrstno posrečilo. Dvorana je sedaj tolika, da razen ob Sokolovih maskeradah ne bode tako hitro prenapolnjena, oprava njena je prav okusna in elegantna in namesto nekdanjih motno brlečih sveč, napeljana je sedaj plinova svečava, ki s krasnih svetilnikov daje dovolj jako ugodne svetlobe. Mej občinstvom čulo se je zbok tega le jednoglasno priznanje in dasi je prenovljenje stalo mnogo troškov, je vender vsakdo odboru hvaležen, da je to delo tako srečno dovršil. — Kar se tiče „besede“ same, bil nam je vsopred jako po godu. Razen že omenjenega, z živioklici vsprejetega govora gosp. predsednika, nastopil je v drugi točki mešani zbor (23 pevk, 28 pevcev) in pel g. Foersterja novo skladbo „Naše goré“. Ta zbor ima vse prednosti, s katerimi se odlikujejo g. Foersterja mojsterske skladbe, in mešani zbor, pod g. Gerbiča vodstvom, pel ga tako izborna, da je poslušalcem odkril vse krasote te kompozicije. V tretji točki nastopila je gospodičina Mila Šumanova, ter svirala na glasoviru Chopinovo fantazijo v f-molu. Gospodičina Šumanova svira s pravim občutkom in kaže pri svoji igri vse vrline, ki si jih je pridobila na konservatoriji Dunajskem, kjer so jej že njeni učitelji pro-rokovali lepo bodočnost. Burna pohvala sledila je njeni prekrasni igri. — Moški zbor pel je dve skladbi. Prva je bila F. S. Vilharja zbor „Ljubičica“ iz opere „Zvonimir“. Prekrasna ta skladba,

v kateri veje pravi duh narodne glasbe, segala je poslušalcem globoko v srce in nadejamo se, da se bode hitro udomačila mej slovenskimi in slovanskimi pevci. Bazinov zbor „Križarji na morji“ ni več nov, a vedno jednako lep in poslušalcem vsekdar drag. Pevci peli so ga z običajno preciznostjo, vendar bi bil efekt še silnejši, da je bilo pevcev število obilnejše. Curschmannovo „Vijolico“ pel je ženski zbor jako milozvočno, na veliko pohvalo občinstva. S tem je bil glasbeni del končan in pričel se je ples, najsijajnejša točka za mladi svet, ki se je vrtil do znanega ranega jutra po gladkem parketu. Povodom 25 letnice došli so nam razen nekaterih dopisov še naslednji telegrami:

Kamnik. — Vzledni gojiteljici omike in narodne zavesti: Slava! Čitalnica Kamniška.

Vipava. — Slava! Slovanski majki Ljubljanski hčerka Čitalnica Vipavska.

Stuttgart. — Obžaluje, da mi ni možno osobno se izredne slavnosti petindvajsetletnice udeležiti, kličem iz daljne tujine: Živele čitalnice kot pravo narodno ognjišče, živele društvena sloga, živeli vsi udeleženci lepe te slavnosti. V duhu z vami.

Viktor Rohrmann.

— (Avskultanti štajerskimi) so imenovani gg. Rudolf Thoman, in Rudolf Persché, praktikanta pri deželni sodnji v Ljubljani, in Albert Fischer, praktikant pri deželni sodnji v Celovci.

— („Pisateljskega društva“ odbor) odobril je v poslednji seji račun o letošnjih, od njega prirejenih dveh slavnostih (dr. L. Tomanu v Kamni Gorici in Davorinu Trstenjaku v Slovenjem Gradcu). Društvo je imelo potroškov 237 gld. 16 novč., koja svota se je poravnala s preplačili in radovoljnimi doneski, v ta namen poklonjenimi, tako, da društveni blagajnici ni treba ne novčiča plačati. Društvo je bilo zastopano po odbornikih in društvenikih i pri Wolfovi slavnosti v Idriji in pri Einspielerjevi v Svečah, in dotičniki potovali so na svoje troške, da so zastopali društvo. — Ob enem je sklenil odbor tudi letošnjo zimo prirediti zabavne večere, ker je uverjen o njihovi potrebi in koristi in ker so i mnogi gg. društveniki izrekli željo, naj se spet priredé. Prvi letošnji zabavni večer bode v soboto 5. novembra ob 8. uri v steklenem salonu „Čitalnice Ljubljanske“.

— (Nemška arrogantnost.) Slučajno mi je prišla v roke te dni 1. šte. V. letnika ilustr. časopisa „Ost und West“. V programu svojem piše ta list mej drugim, da je „ein Organ für alle Oesterreicher“ ter da je njegov „leitendes Princip: gut oesterreichisch sein in Denken und Trachten, Liebe zum Vaterlande, Stolz für dessen Grösse“ Kako pa uredniki zmatrajo svoj avstrijski program, o tem nas pouči listnica ali Correspondenz, kjer čitamo mlekozobega urednička naslednjo naivno nadutost: „Gf. Ramer. Die Tschechen haben keine eigentliche Cultursprache, sondern nur ein Gemisch von „Hochtschechisch“, „Neutschechisch“ und Deutsch. Hier einige kleine Beispiele von ihrer Anleihe von den Deutschen: fasovat = einfassen, flikovat = flicken“ itd. itd. — Ker pravi uredništvo, da je „Ost und West“ für alle Oesterreicher, Čehe pa zasmehuje, torej Čehi neso — Avstrijani! Drugič: Ker ima nemški jezik na tisoče in tisoče besed izposojenih iz francoščine, torej tudi Nemci nemajo — kulturnega jezika! Več govoriti je potrata. —

— (Vodstvo deželne kranjske vinar-ske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Rudolfovem) naznanja, da bode letošnja preskušnja tamošnjih učencev dne 29. oktobra t. l. od 9. do 12. ure dopoldne.

— (Stritarjevih zbranih spisov) izšla sta 17. in 18. snopič. V njih se nadaljuje in konča povest „Gospod Mirodolski“.

— (Vreme) je danes prav jesensko. Zjutraj imeli smo močno slano, ki je košato drevje precej opalila, in listje pada v tolikej množici z dreves, da so slednja že skoro gola.

— (Meteor) opazovali so včeraj šetalci na Ljubljanskem polji ob 1/4 na pet popoldne na vzhodni strani jasnega neba. Izredno prikazen z jako intenzivno svetlobo spremljal je tudi precej močan šum.

— (Popravek.) V 237. številki smo bili objavili, da se je Fr. Stanonik od I. kompanije 17.

pešpolka pri Savi obesil in da je uzrok samoumora bilo baje kruto ravnanje pri vezbanji novincev. Po-veljništvo 17. pešpolka je dognalo, da rečeni uzrok samoumora ni istinit, marveč da je bil Stanonik len in pijači udan človek in da se je končal, ker mu življenje pri vojaci ni ugajalo.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Pariz 24. oktobra. Mej Angleško in Francosko sklenili sta se gledé nevtralizacije Sueškega prekopa in Novo-Hebridskih otokov konvenciji, kateri se bodeta predložili vlastim v podpis.

London 24. oktobra. Na včerajšnjem shodu delavcev, ki so brez dela, sklenilo se je, da se bodo obrnili do vlade. Množica šla po shodu v Westminsterko cerkev, bila pri službi božji, pa se je mirno razšla.

Zanesljivo zdravilno sredstvo. Osobe s slabim prebavljenjem, ki trpe na pomanjkanji slasti, napenjanji, tiščanji v želodci in nerednem iztrebljenji, zadobé zopet zdravje, če rabijo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“. Skatljica stane 1 gld. Vsak dan razpošilja po poštne povzetji A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom 11 (19-7)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192-159)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 22. oktobra.

V Trstu: 48, 61, 73, 74, 80.
V Linci: 81, 67, 80, 71, 17.

Tulci:

23. oktobra.

Pri pismu: Le Roy iz Pariza. — Schiepl iz Monakovega. — Lattnak, Löfler, Geizinger, Fessel z Dunaja. — Rosner iz Tešena. — Baron Gall s Češkega. — Weber iz Sovodnja. — Eisler iz Ogerskega. — Halbert iz Gradca. — Kuschlan iz Pliberka. — Vrissel iz Litije. — Lončarič iz Sela. — Nikolich iz Trsta. — Kovin iz Vidna. — Pamper z Reke.

Pri 1161: Oesterreicher, Theimer, Stein, Gerstendörfer, Guttman z Dunaja. — Gonnermann iz Prusije. — Tušar iz Idrije. — Esterl iz Železne Kaplje. — Mulley z Vrhnike.

Pri Virantu: Pajnič iz Rudolfovega. — Jamschegg iz Metlike. — Udovič s Turjaka.

Pri avstrijskem cesarji: Tušar iz Idrije.

Pri južnem kolodvoru: Hostnig, Goller z Dunaja. — Maisel iz Helmheima. — Lokatelli iz Kaniže. — Fernschuss iz D. Landsberga.

Tržne cene v Ljubljani

dné 22. oktobra t. l.

Pšenica, hkal.	gl. kr.	Špeh povojen, kgr.	gl. kr.
Bež.	5.69	Šurovo maslo, „	90
Jčmen, „	4.22	Jajce, jedno „	25
Oves, „	3.25	Mleko, liter „	8
Ajda, „	2.44	Goveje meso, kgr.	6
Proso, „	4.22	Telečeje „	50
Koruza, „	4.06	Svinjsko „	60
Krowpir, „	4.39	Kostrupovo „	32
Leča, „	2.32	Pišanec „	50
Gráh, „	12	Golob „	18
Fizol, „	13	Sepo, 100 kilo „	214
Maslo, kgr.	11	Slawa, „	196
Mast, „	1	Drva trda, 4 mstr.	640
Špeh frišca, „	64	„ mehka, „	410

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
22. okt.	7. zjutraj	745-80 mm.	2-8° C	brevz.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	746-01 mm.	8-4° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	748-68 mm.	3-6° C	sl. vzh.	d. jas.	
23. okt.	7. zjutraj	748-89 mm.	-1-6° C	brevz.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	745-95 mm.	6-6° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	744-32 mm.	0-0° C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura 4-9° in 1-7°, za 5-4° in 8-6° pod normalom.

Dunajska borza

дне 24. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	81.35	—	81.30
Srebrna renta	82.40	—	82.40
Zlata renta	111.85	—	111.80
5% marcna renta	96.20	—	96.20
Akcije narodne banke	8.3	—	8.86
Kreditne akcije	281.90	—	281.20
London	125.30	—	125.30
Srebro	—	—	—
Napol.	9.92 1/2	—	9.92 1/2
C kr. cekini	5.93	—	5.93
Nemške marke	61.45	—	61.42 1/2

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	129 gld. 50	kr
Državne srečke iz l. 1864	100	168	—
Ogerska zlata renta 4%	—	99	80
Ogerska papirna renta 5%	—	86	60
5% štajerske zemljišč. edvez. oblig.	—	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	119	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	126	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	99	50
Kreditne srečke	100 gld.	178	—
Rudolfove srečke	10	19	75
Akcije anglo-avstr. banke	120	110	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	229	75

Roks & Drops,
metinke (melisence)
in vse druge trgovinske
in fine sladčice
izdeluje
FRANC ŠUMI,
Kongresni trg št. 13 (pri Fischerji)
v Ljubljani. (292-13)

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTNI
LE HOUBLON
Francosk fabrikat
CAWLE-jev & HENRY-jev v PARIZU.
Pred ponarejanjem se svari!
Ta papir priporočajo
dr. J. J. Pohl, dr. E. Ludwig, dr. E. Lippmann,
profesorji kemije na Dunajskem vseučilišču,
in sicer zaradi svoje izvrstne kvalitete, nasebne čistosti
in ker mu neso pridlane nikake zdravju škodljive reči.
FAC-SIMILE DE L'ÉTIQUETTE 17, rue Béranger, à PARIS

Marijacejske kapljice za želodec,
izvrstno uplivačice pri vseh boleznih želodca.
Neprekosljivo pri pomanjkanji slasti do jedi, slabem želodcu, smrdelci sapi, napenjanji, kislem podiranji, koliki, želodčevem kataru, zgagi, ako se nareja pesek in pšeno ter se nabira preveč sleza, pri zlatenici, gnjusu in bljuvanji, glavobolji (če izvira bolečina iz želodca), krči v želodcu, zapiranji ali zabasanji, preobloženji želodca z jedjo ali pijačo, glistah, boleznih na vranih, na jetrih ali zlateji žili. — Cena steklenici z navodlom, kako se rabi, 35 kr., vel. steklenici 60 kr.
Glavno zalogo ima lekar
KAROL BRADY v Kromerizu (Moravsko).
Marijacejske kapljice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici.
Pristne v skoro vseh lekarnah.
SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rudič zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodom, kako rabiti, ki se pridene vsakej steklenici, opomniti je, da mora biti navod tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.
Pristne imajo: V Ljubljani: lekar Gabr. Piccoli, lekar Jos. Swoboda. — V Postojni: lekar Fr. Baccarich. — V Škofji Loki: lekar Karol Fabiani. — V Radovljici: lekar Aleksander Roblek. — V Rudolfovu: lekar Dominik Rizoli, lekar Bergmann. — V Kamniku: lekar J. Močnik. — V Črnomlju: lekar Jan. Blažek. (739-3)

Dr. Friderik Lengiel-ov
Brezov balzam.
Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrtja njeno deblo, je od pamtveka znan kot najizvrstnejše lepilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.
Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, ločijo se že drugi dan neznatne luskinke od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.
Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kožave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podeluje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nesno rudečino, zajedce in druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom vred gld. 1.50.
Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trnkoczy-ji, lekarji. (745-2)